

Numerul 23.

Grădeea-mare 8 20 iunie 1897.

Anul XXXIII.

Ese duminica. Abonament pe an 8 fl., pe $\frac{1}{2}$ de an 4 fl., pe trei luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei.

O di la țară!

Amicei mele N. D.

Regiune de cele mai încântătoare, un șes îngust dar înfins, pe malurile unui riuleț sprinten, acobrit de răchiți seculare, care-ș scaldă pletele stufoase în undele cristaline, se întind lanuri mănoși.

Ici o dungă de grâu, altă de seacă, îngână lin capetele după adierea zefrului lin, formând valuri, valuri, reflectând în diferite nuanse de verde la razele soarelui în aerul senin.

Ici un lan de păpușoi (porumbi) stă falnic neclintit, ca o mare de soldați cu sulețile înfipte, (spicurile) și adiuștați cu toată armatura, șiruri, șiruri lungi.

Ici o bucată de un verde întunecat acopere pământul cu vlistările crețe și flori vênete: sânt cartofii.

Colo un lan verde încarnat de flori dese: e trifoiul.

Colo mai infund pe malul riulețului, în o livadă întinsă, se vede un șir lung de bărbați, culcând cu voinicie iarba deasă la pământ, care la rëndul ei își pleacă spicele — ce puțin mai înainte stăteau falnic, privind eu dor spre cer, spre iubitul soare, nisuindu-se a cępęta cęte un dulce sărutat, care-i mări falnicia și-i dădu pulerea vieții. Acuma își inclină fruntea lovită de coasa nemilosului, nesașiosului om, priveșce încordată spre soarele iubit — și pică la peptul mamei: pământ.

Se vęd numai întorseturi de mâni puternice din dreapta spre strânga, și lucirea coaselor în razele soarelui. Din când în când cęte un zîngănit caracteristic, și cântul vesel al flęcăilor acompañați de primitiva vioară a țiganului musicant.

Prin toate șerpuesc cęraruși în lung și cruciș, cęlcate de româncușe sprintene, cu furca 'n bręu, cęntând cęntece fermecătoare de dor; sau de feciori svelți ca bradul, cu coasele 'n umeri, șuerând cęte o doină ce se resfrângea în spațiul lin și dulce de sară.

Șosele admirabile tae acest șes în lung și lat, umbrite de alee dese de tei, încât e o plăcere de a le parcurge.

Acest șes frumos și mănos, e încadrat de dealuri, cu păduri seculare, iar în depărtare se vęd poalele Carpaților bucovineni. Mi se împle inima de bucurie și fericire absolută, respirând acest aer atât de dulce și privind acest tablou atât de variat, cęci încotro privești, altă grupare, altă coloratură, unde te 'ntorci, alt aspect, alte deliciuri pentru ochii deprinși în orașe numai și numai a privi la ziduri închise, la lespeđi reci, ori arđetoare de cęldura verii, a respiră aerul plin de colb și infect.

Ce oameni fericiți! cari pot trăi aici în mijlocul naturci nefalsificate, neartificiale! în liniștea aceasta dulce, ce-ți inspiră atăta mângăere, îți nașce un simț atât de mulțămit! esclamai eu, ședęd pe o colină în amurgul serii, admirând și contemplând aceasta panoramă.

COLONELUL VASSOS.

În vale, sub colină, e o economie estinsă, un model de gospodărie țărănească, alcătuită cu toate cele necesare, în stil frumos și trainic, de oameni ce-ș pelrec viața din neam în neam aici, creditându-se de la tată la fiu.

Deja din depărtare îți însuflă simțământul indesultire, ce produce averea incongiurată de abundență și încă în acest loc atât de frumos, ce oameni fericiți! trăese aici, exprimai eu, perdut în contemplarea acestui aspect.

Pătrund încetul înăuntru acestui cuib, ce deja de la prima privire respăndește aerul mulțămît al buneii stări, și vîd: casă mare, împodobită frumos și cu confortul modern, acareturi, grajduri mari solide, șuri, stodoli, material de tot soiul, necesar pentru susținerea intactă a acestei economii pe ani întregi înainte îngrijit. Aice nu e vînat nervos după capitaluri și numai capitaluri! aici e muncă solidă și cumpătată. Acoale pline de vite cornute de cele mai frumoase, grajdurile pline de vaci cu viței ce-ți răpesc admirare. Oi, miei, paseri de tot soiul zboară și se primblă prin ogradă, toate sătule, hrănite, pline de mulțămirea fericoare a dorințelor și condițiunilor de viață împlinită cu abundență.

O damă, în vigoarea vieții, cam mică dar impunătoare, iute și flexibilă, umblă ca furnica în toate părțile, în tot cotul, căutând cu pricepere și dragoste de muncă ca să fie tot și toate la locul lor. Se arată în ogradă, îndată încep vitele a mugii, privind spre ea, scuturând lanțurile ce le oprese a-și manifestă iubirea. Oile aleargă îngrabă, îndesându-se care de care a-î linge mîna, care le netețește pe cap cu drag. Coccoșii conduc maestos găinele în giurul ei, salutându-o prin un falnic „Cu-cu-ri-gu“, iar unele mai sprintene îi sar pe umeri. Gânșele și rețele întind ciocul, lungind grumazul pe pămînt cu un gâgăit și fișit îndecit.

Ea e stăpîna acestei gospodării de model.

Întru în casă, o mulțime de oaspeți se petrec vesel prin odăi și grădini, grupându-se ici colea în giurul ei, care are pentru toți un suris vesel, completant, o vorbă hazlie, ușoară, conversare de salon, ori serioasă, instructivă, a unei dame ce cunoaște literatura, a vădut lumea și n'a fost la tot și toate ce a vădut, experiat, oarbă care are cunoștinți esacte și e vîrsată în toate.

Ce mulțămire! ce fericire! se oglindește în ochii ei mari, căprii și ageri.

De-odată se încep a întinde în ogradă (curte) mese lungi, încercându-se cu mîncări și bîuturi, mulțime de servitori și servitoare, furnicînd încoace și încolo, derijați fiind de privirea strictă a stăpînei. Ce o să fie asta? me întrebai eu, dar nu avui mult de așteptat la rezolvarea întrebării mele, căci soarele apuse și iată de-odată se umple curtea cu sute de oameni veseli și voinici cu coasele pe spate: e clacă de cosit.

Ea le eșe înainte cu un aer plin de mulțămire și veselie severă, toți se pleacă cu respect și devotament eșit din inimă nici decum servil, întinde mîna la toți, pentru toți are o vorbă acomodată, nici unul nu-i trecut cu vederea, nici nu rămîne nebăgat în seamă, pe toți îi așează la masă după stare și vază, ce ocupă ei în sat.

(Finea va urmă.)

MARIOARA Z. PETRESCU.

P e s c a r u l .

Curge Dunărea la vale,
Ocolind pe după deal;
Curge poște 'ntinse 'n cale
Către marea care-o 'nghite;
Iar, sub cer ca de opal,
Cîntă bascul din caval,
Cînd, cu rîmuri despletite,
Plînge-o saltic pe mal.
Peste cîmpul ce se pierde
Sub Carpații violeți
Vara țese-o haină verde
Cu fîcetele păsunii;
De la țerg, cățira drumetii
Pe poteci se 'ntorc rîștoți;
Și, pe vreme ce lăstunii
Trec prin aer ca săgeți,
Dunga grelelor corăbii
Tare valu 'n fața pus
Ca 'naintea unei săbii,
Și-aruncându-l într-o parte,
Vîntul, care le-a udus,
Se repeade 'n sbor de sus,
Umflă pînxa pe calarle
Și le 'mpinge spre apus.

Lîngă țerm, la arădalu
De nebunul vînt fugar,
Sub un mal pornit să cadă
Și legată e-o frînghie
De piciorul unui par,
Stă o lumtre de stejar;
Iar din ea, vînat să-i vie,
Dă cu plasa un pescar.
Într'un coș legat de toarte,
Peștișorii aruncați,
Svîrcolindu-se de moarte,
Căta loc să sară 'n apă,
Unii, prea la fund lăsați,
Mor cu solzii sîngerati;
Alții, fac un salt și scapă
Dănd să 'nnoate speriați,
Și, sub lumtre care ține
Al pescarului picior,
Apu turbure tot vine
Cu pîrae supte 'n cale,
Pe cînd el, înșelător,
Moare plasa 'necșor,
Cînd la deal, cînd mai la vale,
Ca să-i prindă unii ușor.
Și, cu grijă, se gîndește
La bordoial lui strict
Peste care iarba crește:
Își aduce-apoi aminte
Că necasta-i dusă 'n sat;
Că, la prînz, cînd a plecat,
Copilașul lor cu mîntu
Singular și l-a lăsat;
Că e slab; ca cine știe
Ce-i păstru:ă Dumnedeu;
Că băiatul o să-i fie
Ajutor la bătrînețe;
Că luptă și el din greu,
Chibzîindu-se mereu
Cum să-i dea mai des poroțe
Să n'apuce pe drum reu;

Și 'mbrăcând în fericire
Viitoru 'nchipuînd,
Ca din vis, își vine 'n fire,
Se gândește la plecare,
Căci seminul i-a soplît
Că nevasta i-a venit
Și că soarele mult n'are
Pân' la vremea de-afîntîl.

Dar de-odată, se oprește . . .
Plasa 'n fund s'a adâncit . . .
El, se-aplacă . . . se-opîntește . . .
Și, gîndind că vr'o pomani
Dumnezeu i-a dăruîl,
Scoate plasa multumîl, —
Și rămîne ca o stană,
Rece, alb, înmărmurit . . .
Un vârtej îi ia vederea . . .
Temptele-i par că s'aprînd . . .
Simte 'n corp scăldînd puterea . . .
Tras din luntrea ce-l purtase
Cade 'n apă, — și, pierînd,
Apa-l duce gâlgaînd . . .

Copilașu-i se 'mccase
Și-l prinsese pescuînd.

HARALAMB G. LECCA.

Parmeno.

Comedie în 5 acte de Publiu Terențiu Africanul.

(Urmare.)

ACTUL IV.

Scena I.

DORIAS, *singur.*

DORIAS.

Cînd l-am vîdut îndată m'au prins niște fiori
Și-am dis, că ați de sigur ne bagă în rîciori
Soldatul ăsta! Doamne, turbat cum e, se poate
Să facă — știe-l naiba, ce multe vré de toate!
Scandal! Să ia pe Tais cu sila — eu me tem.
Mi-a dat porunca Tais, la chefu lor să chem
Pe Chremes. Ți-ai găsit-o! Nebun soldatul sare
Și spumegă; dar Tais habar de dînsul n'are:
Ea vré să vie Chremes. Cu greu s'a potolît
Soldatul mai la urmă; și Chremes a venit.
Să veți acum! Stăpâna se 'ntoarcé și vorbeșce
Cu nou-sositul oaspe: soldatul se sburleșce,
Credînd, că Tais face ce bine tocmăi nu-i;
Șcii, dragoste cu alții aici, sub nasul lui.
„Audi, băete! Du-te și adă-mi pe Pamfila!”
Răgneșce el, iar Tais: „Ce? Vrei s'aduci copila
Pe-aici? Le chef?” Soldatul injură, drept respuns.
Se ceartă. Și 'ntr'aceea stăpâna-mea pe-ascuns
Își caută bagajul, mi-l dă să-l duc cu mine —
Aceasta e dovadă, că 'ndată și ea vine. (Întră.)

Scena II.

FEDRIAS, *singur.*

FEDRIAS.

Precînd lăsam orașul, cu gînd să merg la țară
Am prins — precum se 'ntîmplă cînd viața ni-e
amară —

Să judec toate-aceste nimicuri, să le-adun
Și 'n cea mai rea lumină a minții să le pun.
Gîndind așa, de-odată tresar ca din visare;
Me uit; eram la mijloc de cîmp în depărtare.
Me 'ntore, tot dus pe gînduri, ursuz și nu șciu cum.
Cînd am ajuns la cărcimă, m'opreșce de-odată 'n drum,
Gîndese: „Ce? Doue zile să stai călugăreșce?
Ce-i asta? Nu-i nimică! Cum nu-i? Ba e, fireșce!
Să nu fi lîngă dînsa, să n'o vîd, cînd am plac?
Acea n'o pot face, dar asta pot s'o fac!”
Și iată-me! — Ei, drace! Cum fulgeră și tună
Și par că e speriată și-aleargă ca nebună!

Scena III.

(FEDRIAS, PITIAS și DORIAS.)

PITIAS.

Ah, unde-i ticălosul? Să-l caut pe mișel!
Dar unde? Cu ce suflet pulea să facă el
Așa murdară faptă —

FEDRIAS.

Ce naiba are fata?

PITIAS.

A siluit copila! Pe linera, pe biata
Copilă! Și la urmă murdarul idiot
Îi spintecă vesmîntul și-i smulge pîrul tot!

FEDRIAS.

Ehei!

PITIAS.

De-ar fi mișelul aici, să-i fac sfîrșitul!
I-aș scoate ochii ochii, i-aș rupe rupe gîtul!

FEDRIAS.

Me mir ce-o fi și asta? Ce pacoste de trobi —
Pe cine cauți, fată?

PITIAS.

Pe cine? Mai întrebi?

Haid fugi d'aici la dracul! Chiar tu-mi eșii în cale!
De ocnă ești tu vrednic cu darurile tale!
Ne-ai dat ca dar pe dracul?

FEDRIAS.

Ce spui?

PITIAS.

Ne-ai dat și tu

Un rob castrat și iute ce lată ne-o făci!
S'a pus să siluiască mișelul pe fecioara,
Pe roaba de la Trasso —

FEDRIAS.

Audi! Îți umbli moara

În vînt! Vorbeșci în dodii! Tu, fă, eră castrat!
Ai minte tu?

PITIAS.

Ce minte? Eu șciu ce s'a 'ntîmplat.

Eu am dovada faptei — și robu-i dus și nu e,
Și biata fată plînge și nu vrea să ne spue
De ce. S'a dus mișelul și cînd s'a dus — eu spui —
A pus el și vr'un lucru din casă 'n traista lui.

FEDRIAS.

Eu nu 'nteleg. În urmă — ascuns? Dar n'are unde!
Audi tu pehlivanul! Să vîd, poate s'ascunde
La noi în casă. (Întră.)

PITIAS.

Vino, să-mi spui de l-ai găsit.

Ei, ce ȳici tu?

DORIAS.

Păcate! De mult am au dit
Vorbind, că eunucii iubesc turbat femeea
 i totu  nu-i pot face nimic.  i eu de-aceea
L-am pus să fie robul Pamfilei — de scieam
Nu-i dam eu drumul liber, mai bine-l inchideam.

Scena IV.

(FEDRIAS  i DORUS, PITIAS  i DORIAS.)

FEDRIAS.

Afară, c ne, — afară! Nu-mi scapi tu a i din m n !
Spurcatule!

DORUS.

Ai milă!

FEDRIAS.

Taci, viperă b tr n !

Să fugi voi ai? Ia uite-l cum face 'nstr mb turi
Din gură! Hai?  i 'n urmă aveai de g nd să furi
 i hainele acestea? A a cinste ci tu casa? —
Avea de g nd mișelul s'o ia la sănătoasa!

PITIAS.

L-ai prins?

FEDRIAS.

Ei, uite-l!

PITIAS.

Tocmai. Adică unde-i?

FEDRIAS.

Iată-l,

Nu-l ve i?

PITIAS.

Pe cine?

FEDRIAS.

Robul.

PITIAS.

To i  eii no tri bată-l!

Ce bufni -i  i ăsta?

FEDRIAS.

E robul de la voi.

PITIAS.

Ce? Robul teu? Dar ochii să-mi sară am ndoi
Dac' am v  ut vr'odată pe-acest vulpoi!

FEDRIAS.

Nu, fată?

Pe-acesta nu?

PITIAS.

Gusganul de ici? Eu, nici odată!

FEDRIAS.

Pe cine dar? N'am altul.

PITIAS.

A ! Cel, de care  ic,

E om in toată firea, e tin r  i voinic,
Dar ăsta — meargă-i vestea, nu-l ve i că-i st rpitur .

FEDRIAS.

 i pare 'ntralte haine prost —

PITIAS.

Ia taci din gură!

Ce haine? Cre i că haina at ta l-a schimbat?
Ori cre i, că-s proastă? Robul pe care ni l-ai dat
E svelt, mai mare dragul să-l ve i, ce bine-i  ade.
Dar  stalalt e g rbov, b tr n  i orb,  i cade
De somn, e sur  i galben, mai șciu e cum —

FEDRIAS.

Ce spui?

Atunci nu el mi-e robul, nu eu st p nului?
Acesta e! Ori însumi nu șciu ce fac! Eu chioru-s?
Cuno ci-me, ia spune, ești tu castratul Dorus?

EUNUC.

Eu s nt.

PITIAS (eunucului.)

Au i, b tr ne! Ai fost tu a i la noi? —
El neagă! Nu e d nsul.  ciu eu! E de alt soi
Acel adus la Tais de Parmeno.  mi pare,
Că cel mult  aispredece — mai mul i ani d nsul n'are.

FEDRIAS.

S  fie! Dar raspunde-mi, de unde dracul ai
Acest costum pe tine? Tu taci,  i-e teamă, hai?

EUNUC.

Raspund. Cherea —

FEDRIAS.

Cine? Hai? frate-meu? Cu cine?

EUNUC.

Cu Parmeno.

FEDRIAS.

C nd?

EUNUC.

Ast  i.

FEDRIAS.

De mult?

EUNUC.

P'un pas cu tine

E iau c nd tu intrase i.

FEDRIAS.

 i tu l-ai cunoscut

Că-i frate-meu?

EUNUC.

Nu, inse —

FEDRIAS (a parte.)

Cherea mi-a făcut

Prostia! (Tare.) Ei, ce inse?

EUNUC.

Mi-au spus.  ciu din cu-
v ntul

Lui Parmeno.

FEDRIAS.

Comedii!

EUNUC.

Mi-au desbrăcat vesm ntul,
Mi-au dat pe-al lor; in urmă ei au plecat cu-al meu.

PITIAS.

Ei ce mai  ici? S nt proastă? Min it-am dar  eu?
Nu ve i, c'au tras pe sfoară pe Dorus! Ce mai fapte.
Să- i bată joc de lume —

DUPĂ BĂTĂLIA DE LA DOMOKOS.

FEDRIAS.

Tu crești pe Papă-lapte?

El minte.

PITIAS.

Ți, că minte, dar faptele vorbesc.

FEDRIAS (cătră eunuc.)

Ascultă! Fă-te încolo! Așa — și mai! Voesc
Să știi: A fost Cherea? Ori nu? Ascultă bine!

EUNUC.

A fost...

FEDRIAS.

Și desbrăcat-a vestimentul de pe tine

El însuș?

EUNUC.

El; întocmai.

FEDRIAS.

O, Jupiter, tu vești

Murdarea lor purtare!

PITIAS.

Și tot nu vrei să crești

Că frate-leu se poartă atât de mișeșce.

FEDRIAS (a parte.)

Ei ce să fac! —

(Tare.) Nu-l crede! Nu știe ce vorbește.

E prost ca gardul. Dorus! (Să negi, acum să negi)

Nu pot să scot din tine nimic? Nu me 'nșelegi?

Cunoști tu pe Cherea?

EUNUC.

Eu? nu.

FEDRIAS.

Să spui, a fost

Cherea ați la tine?

EUNUC.

La mine? Nu.

FEDRIAS.

Ești prost!

Și fără de bătae nu spui! Tu Perde-vară

Acum susții o vorbă și o negi și o spui iară.

Urmează-me! (Hai plânge și roagă-me!)

EUNUC.

Te rog!

Ai milă!

FEDRIAS.

Ți rup și capul, te smulg, te fac olog!

Mișelule, hai, intră (îl bate.)

EUNUC.

Vai, vai — — (es)

PITIAS.

Eu știu anume,

Că Parmeno, el singur, e bun să facă glume

De-aceste! Ne-a făcut-o și asla numai el —

Eu pot să-mi pui și capul să jur!

DORIAS.

Ce om mișel!

PITIAS.

Dar las pe mine, soro! Știi, dinte pentru dinte,

Îl joc eu! Cât trăeșce me ține el aminte!

Ei ce crești tu?

DORIAS.

De fată?

PITIAS.

Să tac or să vorbesc?

Să spui stăpânei?

DORIAS.

Soro, eu nu te sfătuesc

Să spui! Tu ești cuminte. Te fă, că ești curată,
Nu știi nimic de Doros, nimic nu știi de fată,
Te scapi astfel de vină. Tu n'ai vădut! Și-i faci
Stăpânei — poate totul se trece, dacă taci.
Să-i spui de Dorus inse, că-i dus.

PITIAS.

Așa, e bine.

Dar uite-l Chremes!

DORIAS.

Unde? Aha. Îndată vine

Și Tais.

PITIAS.

Știi? de unde?

DORIAS.

Ei, știu! Când am plecat

Erau în toiul vrajbei.

PITIAS.

Ți, soro, s'au certat? —

Du lucrurile 'n casă! Să nu le-arunci! Le pune

La loc! — Ei bravo Chremes, să ved ce ne mai spune.

(Va urmă.)

GEORGE COSBUC.

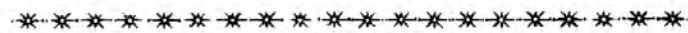
Și tot nu cred...

*Că te-am pierdut îmi spune lumea
Rînjind de cruda mea durere,
Ascult rîdînd de mine însa-mi;
Mai am în piept astă putere.*

*Și singură-mi repct adese,
Că te-am pierdut ați pe vecie,
Căci altelea ești tu norocul
Aducător de bucurie.*

*Și tot nu cred, că e pierdută
Icoana-ți sfântă pentru mine,
Căci îți mai înțelese ființa
În lumi de sfinte visuri pline.*

ELENA DIN ARDEAL.

Ea. — Dragă, se vede că ești foarte distras când scrii scrisori de dragoste. Așa, eri, mi-ai pus în plic o hârtie pe care nu eră scris nici un cuvînt.

El. — Oh! nu... Aceasta am făcut-o cu intențiune, căci „nu am cuvinte“ să-ți exprim amorul meu nemărginit.

Din anuniurile unui ȝiar.

„S'a pierdut un căne, avînd coada lungă de la teatru și pînă la gara de Nord“.

Profesorul. — Domnule candidat, care este cea mai mare pedeapsă pentru un acusat de bigamie?

Candidatul. — Că are doue soacre.

Henrik Ibsen.

— Studiu critic. —

(Urmare.)

Si Ibsen e realist din cele dintâi opuri ale sale, ba chiar mai mult decât atâta. Când natura ne prezintă câte-o excepțiune, el nu o bagă în seamă, el nu umblă nici când prin muzee, căutând motive pentru dramele sale, ci alege fapte de toate di-
lele, oameni ca toți oamenii și totuși nu devine nici când plicticos. Natura a așezat în fiecare fir de iarbă atâta varietate încât poți să-l descrii din sute de puncte deosebite de vedere. Și chiar în descoperirea celor mai ascunse părțicele ale sufletului omenesc constă meritul principal al lui Ibsen.

Aproape toate persoanele piesei, începând de la slugi și sfârșind cu copilul nelegitim al lui Sten Sture sunt caracterizate cu o măiestrie de admirat.

Doze figuri neperitoare a creat Ibsen în Elina și în Lykke. Episodul legal de ele e cu atât mai interesant, că pe deoparte el e începutul aceluși șir de episoade din dramele lui de mai târziu, prin cari se explică oare-cum persoanele principale, pe de altă parte, pentru că îl aflăm deja în „Catilina“.

Elina e fiica cea mai tineră a doamnei de la Oesterrot, crescută în aerul năbușit și bolnăvicios al palatului mamei sale. Ea vede nefericirea surorilor, simte răceala mamei sale, inima ei zvěcnește pentru binele țării, pentru care jură că va jertfi totul. În ea par că vedem pe Inger de demult, pe fecioara depunând jurământul. Elina însă, de la care atât de mult ne promitem, încă e slabă îndată ce *femeia* începe să lucreze în ea... „Dar într-o zi veni la noi danezul Lykke, despre care tradiția spune, că privind pe o femeie țintă în ochi, ea nu-l mai putea uita nici odată, ei îl urmărește în gând peste tot unde merge și stă el și se vestețește de dorul lui“... aste vorbe par că le auzim din gura Elinei ca scuză pentru ani de neactivitate.

Și cât de minunat stă în fața ei Lykke, acest bărbat, care a studiat la Paris, care întorcându-se cu ideile și manierele lumii culte, ajunge cu pași repezi până la cele mai înalte funcțiuni de stat, căruia nu-i poate rezista nici o femeie, care e egal diplomat în afacerile statului și în saloane. Și totuși acest Lykke nu e monstru. În fața Elinei, a mândrei Eline, inima sa de ghiață se topește, oțel s'a lovit de cremene — și a trebuit să dea scântei. Pentru ea e gata să jertfească totul, până și cariera sa, care îi e mai prețioasă chiar decât viața. Dar o unire între cei doi nu e posibilă.¹

Întocmai precum Catilina se îndrăgostește în Furia fără ca să știe, că ea e sora Silviei, pe care el a sedus-o și care la patul de moarte a stors soru-sii jurământul să o răsbune, tot astfel Lykke se îndrăgostește în Elina, pe a cărei soră: Lucia, el a mănăto în mormânt. Îndată ce taina se desvetește, ori ce legătură între ei doi e fără putință.

Motivul acesta e foarte dramatic și de aceea nu trebuie să îl judecăm aspru pe Ibsen, care vedând, că nimeni nu mai știe nimic despre „Catilina“, a vrut să salveze cel puțin acest motiv, aplicându-l de astădată

la persoane secundare. Însădar sunt toate încercările lui H. Jaeger,² de a arăta, că Brandes³ n'are drept, când află în legătura lui Lykke cu Elina același motiv ca în Catilina și că aici totul rezultă din alte împrejurări, — faptul e prea bătafor la ochi. Afară de aceea nu e acesta nici singurul cas, când un scriitor — mai ales un scriitor linăr — se îndrăgește în câte o invențiune a sa atât de mult, încât îi cade peste putință să se lapede de ea.

Chiar și în cele douze piese următoare vom vedea o oare-care înrudire de idei.

Pe vremea aceasta Ibsen se adânci în citirea admirabilelor colecțiuni de poezii poporane norvegiene. Totul în ele eră străbătut de parfumul romanticismului. Și tot din acest timp datează și puținele lui poezii de dragoste. Ibsen se îndrăgostise în Susanna Thoresen, cu care mai târziu se și însură și căruia îi dedică minunata sa poezie „Mulțămilă“:

Durerea ei aduce
Prăpăstii în drumul meu,
Plăcerea ei îmi schimbă
Poteca în Eliseu.

L'a libertății mare
E-ai ei lăcaș faimos,
Acolo-ș mână cinul
Poetul bucuos.

De umbre-i este neamul,
Ce noaptea-apar încet —
Icoane ce le nașce
Un creier de poet.

S'aprinde în mine flăcări
Cereșei e ținta sa,
Să-mi dea puteri, când nimeni
Puteri nu-mi poate da.

Ea pentru mulțămire
Nici când nu-i pregătită, —
De-aceea-i cânt acuma
Cest cânt de mulțămită.³

Din starea aceasta sufletească a poetului se naște următoarea lui dramă: „Ospelul de la Solhaug“ („Gildet paa Solhoug“) Ibsen însuși vorbind mai târziu despre astă dramă țice: „starea sufletească în care me aflam cerea forma versurilor“ și „totul — e străbătut de o ușoară adiere a unei boare văratece“, și într'a-devăr aceasta este cea mai luminoasă dintre piesele sale. totul în ea e poezie, romanticism.

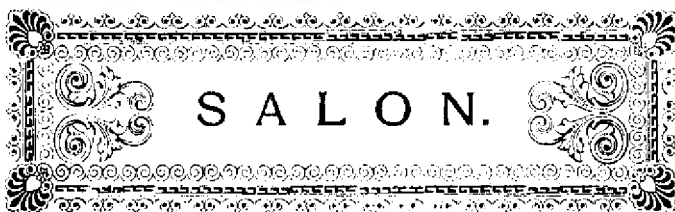
(Va urmă.)

SENTEL PUȘCARIU.

¹ Op. cit. pag.² G. Brandes: Aesthetiske Studier p. 245. Vasenius în ale sale dramadiktning p. 127 încă e de părerea lui Jaeger.³ „Digte“ p. 132: „Tak“ Traducerea aceasta e liberă și numai foarte slab redă frumusețile originalului. În genere, nu cred să existe un poet mai greu de tradus, decât Ibsen, ceea-ce dovedește și traduceri foarte rele în alte limbi.

¹ Istoria ne arată cu siguranță, că în anul 1528 Nils Lykke s'a însurat cu Elina Gyldenløve, dar asta nu-l împiedică pe Ibsen de a crea un alt sfârșit. Chiar și rolurile celor 2 surori sunt schimbate.

Un succes strălucit.

— Adunarea din Orăștie a Societății pentru fond de teatru român. —

Precum se putea vedea din capul locului, după frumoasele pregătiri ale comitetului arangiator ales de inteligența română din Orăștie, adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român, ținută în prima și a doua zi de Rusali, a avut un strălucit succes, atât moral cât și material.

Fruntașii români din acele părți, înțelegând importanța ideii ce reprezintă această Societate, au răspuns cu un zel adevărat național la apelul ce li s'au adresat și au făcut societății o primire, care a înveselit toate inimele și a produs entuziasmul cel mai mare.

Erau niște momente de supremă bucurie națională, care din ochii multora a stors lacrimi de fericire și au imprimat tuturor impresiuni neuitate.

Eră o simțire sublimă să vezi inteligența și poporul în conțelegere frățească, lucrând cu atâta jertfire pentru traducerea în realitate a unui ideal sfânt.

Aceasta adunare ne-a convins de nou, câte forțe avem și ce fapte admirabile putem să îndeplinim, dacă punem umăr la umăr, dacă ne facem toți datorii.

Dacă și în alte părți, dacă pretotindene, fruntașii noștri s'ar afla la înălțimea aceasta, noi am putea face minuni și starea culturii noastre naționale în scurt timp ar lua un avânt, pe care toți îl dorim.

Șirul festivităților s'a început sâmbătă după miez-zi, cu primirea la gară a comitetului Societății, care a fost binevențat de membrii comitetului arangiator, în frunte cu președintele seu dl. dr. Ioan Mihu, avocat și proprietar. Asemenea au fost întâmpinați și oaspeții sosiți cu trenul acesta și cu cele următoare și conduși la cvartire. Scriitorul acestor rânduri a avut onorul să fie găzduit de distinsa familie Mihailescu.

Sara la orele opt ne-am întrunit toți la sară de cunoștință, în otelul Csösz, unde petrecerea a fiuit până târziu.

Duminecă dimineața asistaram la serviciul divin, unde a pontificat Rds. D. protopresbiter Ioan Papiu din Sibiu, iar Rds. D. protopresbiter Nic. Magneguș din Mureș-Oșorhei a ținut o predică. Dar eră atâta lume, încât cu nepuțință d'a încăpă toți în biserică, mulți au stat p'afară în întirimitul inzestrat cu crengi verzi.

După serviciul divin, a urmat o pauză de jumătate de oră, în care timp biserica s'a pregătit pentru adunarea generală.

Întors la biserică, ne întâmpină lume multă, inteligență și popor, toată îmbrăcată serbătorește și când am intrat în biserică, unde aveam onorul să prezidez adunarea, mi s'a înfățișat un tablou, care m'a emoționat foarte. Casa lui Dumnezeu, decorată cu ramuri verzi, în frunte iconostasul ce închide altarul, de ambele părți prapori și ramuri verzi, în fund choralul înțesat de dame și jos începând de acolo și până la al-

tar, lume aleasă, preoți, dame și domni, fruntași din popor, românce în pitorescul lor costum, formând o admirabilă ghirlandă în giurul mesei presidiale. Locul sfânt, unde me aflam și impresiunea, că publicul acesta tot s'a adunat acum aici, pentru ca să dea mână de ajutor la realizarea ideii, care este ținta activității de frunte a vieții mele: m'a pătruns atât de adânc, încât abia mi-am putut stăpâni bătăile inimii, ca să devin calm spre a lua cuvântul să deschid și aceasta memorabilă adunare.

Mai minunat răspuns la discursul de deschidere nu s'a putut, decât cetirea a unei mulțimi de depeșe de felicitare, al căror număr în cele două zile s'a urcat la aproape douăzeci.

Despre cele întâmplate în ședință dăm informațiuni în procesele verbale ce publicăm mai la vale.

După adunare, dimpreună cu vicepreședintele dl. Virgil Onișiu, făcurăm visite pe la familiile fruntașe.

Apoi ne adunarăm la banchet în sala otelului Csösz. Un banchet din cele mai frumoase, căci aproape a treia parte din cele 140—150 de persoane de față, erau dame. Un aspect foarte înveselitor, care a fermecat pe toți și la sunetul muzicii românești, s'a produs petrecerea cea mai animată.

Primul toast, pentru Maj. Sa, a fost pronunțat de președintele adunării, care a accentuat că vrem cultură națională, alta cultură nu primim odată cu capul. Dl. dr. Ioan Mihu a rostit un toast călduros pentru comitetul Societății; la care printr'un avânt oratoric a răspuns vicepreședintele dl. Virgil Onișiu, închinând pentru comitetul arangiator. Dl. dr. Aurel Muntean a beut în sănătatea oaspeților. Protopresbiterul Ioan Papiu a toastat pentru primarul Frideric Acker, care numai decât a răspuns printr'un măduos discurs (în limba germană) felicitând înaintarea culturală a românilor și în special prosperarea Societății. Dl. Bredicean, prin cuvinte pline de umor și de spirit, a vorbit pentru femeia româncă. În fine dl. Vasile Goldiș a rostit un toast plin de căldură și de frumuseți oratorice pentru poporul român.

Cu aceste banchetul oficial s'a terminat; dar o mare parte a celor de față a mai ramas la mese, petrecându-se vesel și dând curs liber bucuriei sale.

Sara festivitățile s'au continuat în sala cea mare a otelului Szécheni, unde s'a dat o serată teatrală dănsantă.

Se înțelege că sala spacioasă a fost prea mică pentru a încăpă publicul adunat. A făcut inese o impresie neplăcută, că oficerii au fost opriți d'a participa.

S'au jucat două piese: „La Turnu-Măgurele“ de V. Alecsandri și „Trei doctori“ comedie într'un act localizată de dna V. A. Vlaicu. În prima au jucat dsoara Gizela Romoșan și dl. Ioan Margita; în a doua dsoarele Lucreția Eli, Mișu Baciu, Olga Romoșan și domni Petru Barișiu, George Oprea, Ioan Moșu, Dumitru Motora, Constantin Baicu.

Succesul a multunit pe toți. Atât domnișoarele cât și domni au jucat bine și au obținut aplauze meritate.

Balul, care a urmat apoi în aceeași sală, a reușit excelent. Au fost foarte mulți, încât mai ales la început abia puteau juca. Dar asta n'a micșorat veselie generală, dar poate încă a mărit-o, încât petrecerea a fiuit până la orele 7 dimineața.

Am rugat pe un coleg gazetar să-mi însemne numele damelor. Acela a avut amabilitatea a-mi da următoarea listă:

Dnele: Orbonaş, Mihaiu, Lăzăroiu, Maria Muntean, Corvin sen. și iun. Bercian, S. Vlad, Teresa Muntean, Belei, Branga, Baicu, Onea, v. d. Moldovan, David, Bârsan și Bariț din Orăștie; Hossu Longin, Șuluțiu, Nicoara, Șerban (Deva); Laslo (Cluș); Dănilă, Oprea (Hunedoara); Onițiu (Brașov); Popovici, Barcian (Sibiu); Popovici, Baci (Hațeg); Dragomir (Gurasada); David (Sebeș); Herlea, Bria (Cugir); Riebel (Orăștioara); Beleş (Odvoș); Zunca (Balomir); Friedmann (Șibot); Herlea (Vinerea); Dubleş (Romos); Stanca (Petroșeni).

Dșoarele: Roma Șuluțiu, M. Ardelean (Deva); Sidonia și Alma Moldovan, Miți Baci, Olga, Gizela și Ioana Romoșan, Miți Turdășan, Elisa Kotz, Maria Racolța, Lucreția Piso, Eugenia Muntean, Lucreția Eli, Hortensia Mihaiu, Leontina Muntean, Lucreția Belei, din Orăștie; Vilma Riebel (Orăștioara); Miți Friedmann (Șibot); Constanța, Ana și Victoria Dănilă, Valeria Popovici, L. Muntean (Hunedoara); Iosifina Marciaș (A. Iulia); Miți Herlea (Vinerea); Ana Beleş (Odvoș); Delia Olariu (Sibiu); Valeria Teacoi (Dêne); Minerva Balomiri (Balomir); Ana Medrea (Cârna); Aurelia Tilicea (Vaidei).

Luni, după ședința a doua, dl și dna Orbonaş au intrunit la masă pe membri comitetului dimpreună cu alți oaspeți.

La orele 2 a început punctul cel mai interesant al programei petrecerilor: „Nedeia“.

Călușerii și poporul din Orăștie și din satele învecinate au pornit cu muzica în frunte spre promenadă, unde avea să se țină petrecerea.

Arangiarea a fost perfectă. Călușerii din fiecare sat în o grupă, mergeau în rânduri soldățești de câte doi, îmbrăcați în costumul lor cel mai frumos, cu tricouri și la picioare cu zurgatae, atrăgând atențiunea orașului întreg, care asemenea a eșit să-i vadă.

Afară la promenadă, priveliștea a fost impresionantă, am văzut o adevărată serbare populară.

Călușerii numai decât a început a dansa, fiecare sat deosebit și rând pe rând, o fermecătoare emulare, înaintea mesei unde ședeau noi comitetul Societății și oaspeții de frunte. Printre ovațiunile de cari am avut onorul în viață, nu m'a impresionat poate nici una, ca momentul în care vântul călușerilor presintându-se înaintea mesei, cu băta ridicată spre salutare, m'a întâmpinat cu vorbele: „Să trăiască presidentul!“

Și jocul a început. Și cum urmă mai departe, admirațiunea și entuziasmul publicului creșea în aceeași măsură. Pân' atunci vădusem călușeri numai prin balurile noastre, călușeri țărani nu cunoșeam încă nici odată. Și trebuie să mărturisesc, că ceea ce vădusem pân' acuma prin balurile noastre, a fost numai o palidă imitație a călușerilor țărănești cari se produceau acuma. Abilitatea, istețimea, vînjosia, desteritatea, flexibilitatea acestora stă cu mult deasupra celor din balurile noastre. Și ceea ce îi presintă și mai superior, erau figurile nouă și multe, din cari aproape nici una n'am văzut mai de mult. Totul înfățișă un tablou de jocuri olimpice, care cuceria admirațiunea tuturor și un entuziasm ce nu se poate descrie. O încheiere mai poetică a serbărilor arangiate din incidentul adunării noastre nici că se poate întipui.

De cătră sară mai făcurăm o plimbare pe colina dealului, de unde ni se oferia o priveliște spre munții

din giur, în stânga cu Retezatul și în dreapta cu Munții apuseni. Jos înaintea noastră, pe pașiștea verde, poporul, bărbați și femei, jucă Hora, -- și mai la vale se întindea Orăștia cu turnurile și cu multele sale edificii interesante . . .

Sara ne-am adunat la cină de despărțire, în liber, înaintea otelului Csösz.

Nu peste mult sosiră toți călușerii cu muzica și sub conducerea învățătorului diriginte Baicu se postară înaintea noastră în șir milităresc, sălătându-ne vesel.

Eșii înaintea lor și le mulțumii prin câteva cuvinte pentru plăcerea și bucuria ce ne-au făcut . . .

Apoi ne despărțirăm toți cu inimă duiosă, cu niște suveniruri delicioase pe care nici odată nu le vom uită.

Înainte d'a încheia aceste rânduri, iată aici numele bravilor membri ai comitetului arangiator, cari au știut să aranjeze atât de splendid aceste festivități:

Președinte: dl dr. Ioan Mihu, membri: dr. Aurel Muntean, Aurel P. Barcianu, dr. Romul Dobo, Ioan Lăzăroiu, Romul G. Nicoară, Iuliu Florea, Simeon Vlad, Remus Dobo, Simeon Corvin jr., Ioan Moța, Ioan Branga, George Oprea, Petru Barițiu, Laurian Bercian, Const. Baicu, Petru Belei, Ioan Vuleu și G. Baci.

Onoare voue, scumpi confrăți! Ați arătat cum trebuie să se aranjeze o festivitate culturală. Națiunea întregă ve aplaudează!

IOSIF VULCAN.

Procesele verbale

ale adunării generale din Orăștie pentru fond de teatru român.

I

Proces verbal

luat în ședința I a adunării generale a Societății pentru fond de teatru român, ținută în Orăștie duminică în 113 iunie 1897, sub presiunea dlui Iosif Vulcan, președintele societății.

1. Președintele la 11 $\frac{1}{2}$ ore a. m. deschide ședința printr'un preafrumos și potrivit discurs, alăturat la acest protocol sub 1.)

Adunarea generală ascultă cu mult interes frumosul discurs de deschidere al dlui președinte, care se va publica în „Familia“ organul oficios al societății noastre.

2. Urmând la ordinea zilei, numirea a doi notari: Adunarea generală invită de atari pe dnii Vasile Goldiș și Pavel Opiș.

3. Secretarul societății, Vasile Goldiș, dă cetire raportului comitetului societății asupra lucrării sale, de la adunarea generală din urmă.

Cetirea raportului se ascultă cu interes din partea adunării generale și în legătură cu aceasta se alege o comisiune de 5 membrii pentru propuneri și raportul comitetului se predă acestei comisiuni spre examinare. În comisiune se aleg domni: Ioan Pap, Francisc Hossu, dr. Gavril Suciu, dr. Aurel Muntean și dr. Romul Dobo.

5. Fiind cassarul societății, dl Valeriu Bologa, absent, raportul seu îl citește secretarul adhoc dl Pavel Opiș.

Raportul cassarului se dă unei comisiuni de 5

membrii, cari examinând acest raport, va da seamă adunării generale despre el în proxima ședință. În aceasta comisiune se aleg dnii: dr. Nicolae Șerban, George Dănilă, Iosif Orbonaș, Ioan Mihaiu și Laurean Barcian

5. În înțelesul ș-lui din statutele societății:

se alege o comisiune de 5 membrii, care va câștiga membrii fondatori, membrii pe viață și membrii ordinari pentru societate. În această comisiune se aleg dnii: Iustin Ardelean, Aurel Barcian, Petru Belei, Nicolau Andreiu și Pompiliu Piso.

6. Vicepreședintele societății dl Virgil Onițiu, dă cetirea telegramelor de felicitare sosite din diferite părți locuite de Români la adresa prezentei adunări generale:

Telegrama de felicitare sînt ascultate cu multă plăcere din partea adunării și ele se accludă la acest protocol sub 2.)

7. Dl dr. Ioan Bunea, profesor în Brașov, a prezentat dlui președinte o disertațiune pentru adunarea generală de acum. Aceasta disertațiune, fiind dl autor absent, este cetită de secretarul societății, Vasile Goldiș. Disertațiunea e intitulată: „Arta (în special drama) și morala“.

Disertațiunea dlui profesor dr. Ioan Bunea, e ascultată cu multă plăcere din partea adunării generale și ea se va tipări în „Familia“, organul oficial al societății.

Nefiind alte obiecte la ordinea zilei, dl președinte anunțând ședința a doua pe ziua următoare în 2/14 iunie, ședința I se încheie.

D. u. s.

Iosif Vulcan m. p.,
președinte.

Vasile Goldiș m. p.,
secretariu.

II.

Proces verbal

luat în ședința II a adunării generale a societății pentru crearea unui fond de teatru român, ținută în Orăștie luni în 2/14 iunie 1897, sub presidiul dlui Iosif Vulcan, președintele societății.

1. Președintele deschide ședința la 11 ore a. m. și secretarul ceteșce procesul verbal din ședința I.

Se autentică.

2. Se ceteșce telegrama de felicitare sosite la adresa societății din 1, Boroș-Ineu, 2, Chișineu, 3, Pâncota, 4, Pecica, 5, Oradea-mare, 6, Măscă, 7, Zlatna, 8, Brad și 9, Năsăud.

Se ascultă cu plăcere și depeșile se alătură sub 1.)

3. Vicepreședintele prezentează și ceteșce mandatul poștal sosit de la dl Teodor Pop, avocat în Baia de Criș, prin care trimite la adresa societății suma de 100 fl. v. a. și felicitează adunarea acceptând toate conclusele ce le va aduce.

Se ascultă cu plăcere și mandatul poștal se predă comisiunii financiare spre a încasă suma de 100 fl. și a o dapostă la timpul seu.

4. Comisiunea pentru câștigarea membrilor noi, prin referentul dl Petru Belei referiază, iar adunarea pe baza aceasta declară de

I. Membrii fondatori pe: 1, dr. Ioan Mihu, avocat, Orăștie cu 250 fl. 2, Institutul „Ardeleana“ Orăștie cu 100 fl. 3, Ioan Mihaiu, proprietar, Orăștie cu 100 fl. și 4, Teodor Pop, avocat, Baia de Criș cu 100 fl.

II. Membrii ordinari pe viață: 1, Societatea de

lectură, Orăștie, 50 fl. 2, Aurel Muntean, adv. Orăștie 50 fl.

III. Membrii ordinari pe 1897/8: 1, Dr. Silviu Moldovan, avocat, Orăștie, 5 fl. 2, Dr. Romul Dobo, medic, Orăștie 5 fl. 3. Samuel Popovici, 5 fl. 4, Ioan Vulca, Orăștie 5 fl. 5, Simion Cornia, secr. consist. 5 fl. 6, Dr. St. Erdélyi, medic, Orăștie 5 fl. 7, A. P. Barcian, proprietar, Orăștie 5 fl. 8, Dr. Ioan Pop, Orăștie 5 fl. 9, Simion Cornia iun., Orăștie 5 fl. 10, Silviu Damian, Orăștie 5 fl. 11, Dr. Vasile Fodor, adv. Abrud 5 fl. 12, Simion Deac 5 fl. 13, Sabin Piso, ppresb. Abrud 5 fl. 14, Iosif Iancu, Abrud 5 fl. 15, Ioan Stoica, Abrud, 5 fl. 16, Seb. Olariu, ppresb., Faget 5 fl. 17, Toma F. Hanes, Faget 5 fl. 18, Dionisiu Feneș, Faget 5 fl. 19, Acs. Gaița, Faget 5 fl. 20, Susana Tarina, Poiana 5 fl. 21, Simeon Dragomir, not. Gurasada 5 fl. 22, Elie Popovici, preot, Sebeșel 5 fl. 23, Ioan Roșiu, notar, Turdoș 5 fl. 24, Vasile Damian, ppresb., Brad 5 fl. 25, Dr. P. Oprișă, prof., Brad 5 fl. 26, Dr. I. Radu, prof., Brad 5 fl. 27, N. Obedan, propr., Brad 5 fl. 28, Ioan Stanciu, comerciant, Brad 5 fl. 29, Al. Draia, învățător, Criscior (Hunyad K.) 5 fl. 30, Petru Rîmbeș, comptabil, Brad 5 fl. 31, G. Bogdăneasă 6 fl. 32, Comuna polit. Romos 5 fl. 33, N. Dubleș, notar, Romos 5 fl. 34, N. Măneguț, ppresb. 5 fl. 35, N. Parău, Orăștie 5 fl. 36, Iosif Tudneș, Bokoj 5 fl. 37, N. Vlad, farmacist, Orăștie 5 fl. 38, St. Crișan, Teiuș 5 fl. 39, Dr. I. Marcia, adv., Alba-Iulia 5 fl. 40, G. Oprea, paroc, Hunedoara 5 fl. 41. N. Stochița, paroc, Hunedoara 5 fl.

IV. Afară de aceasta, a încurs de la serata teatrală dansată 100 fl.

V. De la membrii ajutători suma de 294 fl. 86 cr. după cum se vede din colectele alăturate sub 2) așa, că suma întreagă face 1250 fl. 86 cr., care se primeșce cu plăcere esprimându-se contribuenților mulțumită.

5. Comisiunea pentru cenzurarea raportului casarului, raportează prin referentul seu Laurian Barcian și pe baza acestuia enunță la propunerea referentului:

a, Raportul casarului se ia spre știință, precum și starea averii societății cu 108.870 fl. și 13 cr.

b, Comitetului și casarului i se dă absolutoriu până la prezenta adunarea generală.

c, Pozițiile rațiociniilor să se provadă pe viitor cu numeri curenți speciali în două grupe separate. Raportul se accludă aci sub 3).

6. Comisiunea pentru esaminarea raportului comitetului, prin referentul seu dl Aurel Muntean, propune și adunarea decide:

1. Raportul comitetului se ia spre știință.

2. Biblioteca teatrală să se tipărească conform proiectului comitetului și după condițiunile și modalitățile precisate în raportul comitetului.

3. Se ia spre știință, că pentru ținerea în evidență a membrilor, s'au făcut trei cărți numite „de aur“ pentru membrii fondatori, pe viață și ordinari.

4. Dintre cei doi membri restanțieri, celui cu 100 fl. să i se șteargă debitul, căci e neincasaver, iar de la cel cu 50 fl. să se încaseze pe baza obligațiunei.

5. Comitetului i se exprimă mulțumită protoco-lară și i se dă absolutoriu pentru activitatea sa.

7. Tot comisiunea aceasta, prin raportorul seu dr. Aurel Muntean, propune și adunarea decide:

1. Se exprimă dorința, ca comitetul societății încât îi va fi posibil, să ia în corpore parte la adunările societății și spre acest scop se decide, ca în pre-

sent și în viitor spesele efective pentru participare, să se restituie membrilor comitetului din fond.

2. Pe viitor să se editeze în fiecare an, după adunarea generală, un anuar care să conțină pe lângă raportul comitetului și procesele verbale ale adunării generale, cuvântul de deschidere a presidiului, eventualele disertațiuni și alte chestiuni mai momentoase, și anuarul să se trimită gratuit tuturor membrilor fundatori, pe viață și ordinari.

8. Deciderea locului adunării generale; în urma invitării telegrafice sosită de la inteligența din Hațeg, adunarea generală se va ține în 1898 în același oraș, iar timpul adunării îl va fixa comitetul în înțelegere cu inteligența din Hațeg.

9. În comisiunea verificatoare, pentru autentificarea protocolului luat în ședința II,

se aleg d-nii: Ioan Papiu ppresb., dr. Ioan Mihu adv. și dr. Nicolae Șerban deputat dietal.

10. Președintele, între aclamațiuni generale, mulțumește adunării pentru viul interes față de cultura națională și declară ședința de închisă. Vorbirea președintelui îi răspunde dl. dr. Ioan Mihu, mulțămind comitetului pentru onoarea ce i-a făcut orașului Orăștie prin ținerea adunării aici și asigurându-l, că Românii totdeauna vor fi gata a jertfi totul pentru cultura și existența lor națională. Cu acestea ședința se închide în însuflețire și entuziasm general și urări generale la adresa comitetului.

D. u. s.

Iosif Vulcan m. p.,
președinte.

Dr. Pavel Oprea m. p.,
secretar.

Acest proces verbal se verifică :

Ioan Papiu m. p. *Dr. Mihu* m. p. *Dr. Nicolae Șerban* m. p.

Biblioteca Teatrală.

Drept întregire a raportului comitetului Societății pentru fond de teatru român, publicăm următoarele :

Î n v o i a l ă

făcută între firma din Brașov Nicolae I. Ciurcu, librariu pe de o parte și dl. Virgil Onițiu, ca reprezentant al comitetului Societății pentru fond de teatru român în Brașov, în chestiunea editării unei biblioteci de piese teatrale.

1. Societatea pentru fond de teatru român inițiază editarea unei biblioteci de piese teatrale, a cărei editare se va face deci sub auspiciile sale în editura și proprietatea librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov.

2. Societatea pentru fond de teatru român se angajează de a îngriji de partea intelectuală a întreprinderii, adică :

a, de-a scrie concurs după manuscrite de piese originale, prelucrări, localisări și traduceri;

b, de-a îngriji de revidarea și recenziunea pieselor prin bărbați competenți; și

c, intru cât vor intra piese acceptabile a le predă exclusiv pentru biblioteca din chestiune librăriei Nicolae I. Ciurcu.

3. Librăria Nicolae I. Ciurcu primește angajamentul de-a edita „Biblioteca teatrală” pe riscul său financiar, fără nici un angajament pecuniar al societății pentru fond de teatru român. — Librăria Nicolae I. Ciurcu este deci editorul și proprietarul „Bibliotecii teatrale”.

4. Librăria Nicolae I. Ciurcu se angajează a tipări cel puțin 10 piese pentru „Biblioteca teatrală”, după a căror apariție îi stă în voie atât ei, cât și inițiatorilor a desface această învoială cu privire la continuarea întreprinderii.

5. Librăria Nicolae I. Ciurcu se angajează a plăti un onorar de 10 fl. după coala de tipar (a 16 pag. cicero), care îi compete în jumătate autorului traducător, prelucrător, localisator) și în jumătate celui bărbat designat de comitet, care a făcut revizuirea și recenziunea manuscrisului primit de comitet. Honorarul are să fie plătit în moneta sunătoare în decurs de 8 zile după aparițiunea fiecărei broșuri a bibliotecii la cassarul societății pentru fond de teatru român, având comitetul acesteia să facă plățile la persoanele, căror le compet.

6. prețurile de vândare în detaliu al broșurilor va varia după numărul coalelor de tipar, din cari va consta fiecare broșură.

7. Librăria editoare va da din fiecare broșură câte 30 de exemplare comitetului societății pentru fond de teatru, din cari 20 îi compet autorului, iar de 10 exemplare va dispune comitetul.

8. Tirajul va fi de 1000—1500 exemplare.

Brașov, în 26 maiu st. v. 1897.

Virgil Onițiu,
reprezentantul comitetului so-
cietății p. fond de teatru român.

Nicolae I. Ciurcu,
librar-editor.

Concurs literar.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român, a inițiat sub auspiciile sale o întreprindere literară menită a pregăti terenul teatrului român, a cărei realizare este programul acestei societăți.

E vorba de-a prevedea cu material literar acea mulțime de diletanți români, cari în toate unghiurile țării luptă pentru dezvoltarea gustului dramatic și sunt atât de lipsiți de piese ușoare potrivite trebuințelor noastre modeste.

Acestei necesități voiesce să-i corespundă „Biblioteca teatrală”, care sub auspiciile societății pentru fond de teatru român va apărea în editura librăriei Nic. I. Ciurcu din Brașov.

„Biblioteca teatrală” va apărea în broșuri format 8° de câte 3—6 coale de tipar cicero și va cuprinde numai piese teatrale. Piese vor fi traduceri, localisări sau originale și se vor alege de-ocamdată cu deosebită considerațiune la trebuințele diletanților mai mult piese ușoare de 1, 2 sau 3 acte, de ori-ce natură.

Pentru asigurarea stocului necesar de piese, fără de care nu am dori să începem editura, comitetul societății pentru fond de teatru român escrie concurs literar cu următoarele :

Condițiuni de concurs.

1. Se deschide concurs fără termen fics pentru piese teatrale traduse, localisate sau originale de 1, 2 sau cel mult 3 acte, menite a fi edate în „Biblioteca teatrală” a societății pentru fond de teatru român, ediția dlui Nic. I. Ciurcu, Brașov. — La concurs pot să participe și piese cari s'au tipărit deja în vr'o revistă sau vr'un ziar român, dar nu au apărut în ediție separată.

2. Manuscrisurile au să fie scrise, (ortografia este cea fonetică obicinuită) numai pe câte o pagină a fiecărei foi și trebuie să aibă o margine albă de cel pu-

țin 3 degete pentru eventuale corecturi. Fie-care manuscris va fi provădit cu numele autorului, traducătorului sau localizatorului, cu indicarea exactă a adresei sale și cu 4 mărci poștale curate à 5 cr. pentru speșele poștale ulterioare ale societății în corespondența sa cu autorul.

3. Traducerile și localisările se vor trimite totdeauna împreună cu textul tipărit al originalului, după care s'au tradus sau localizat. Piese tipărite deja în vr'o revistă română sau diar român trebuie să aibă indicațiunea exactă a numerilor și a anului revistei sau a diarului, în cari au apărut.

4. Toate piesele intrate vor fi revizuite și date în recensiuie la bărbați de specialitate, cari vor avea dreptul și datorința de-a face îndreptări și corecturi în toate piesele localizate și traduse. Pentru îndreptări și corecturi în textul pieselor originale, se cere autorizare specială de la autorul, fără de care piesele se vor edita sau remite așa cum s'au înaintat fără vr'o îndreptare.

5. Pentru fie-care piesă primită de comitet (localizare sau traducere) și edată în „Biblioteca teatrală“ librăria editoare asigură autorului un honorar de 5 fl. după coala de tipar, iar recensentului, care revizuește și întocmește piesele 5 fl. după fie-care coală de tipar.

Piese originale bune, vor fi honorate mai bine, dar nu cu mai mult de maximum 10 fl. după coala de tipar.

Autorul va mai primi câte 20 de exemplare din broșura, în care i-a apărut piese.

Honorarul se va trimite prin avis poștal din partea comitetului societății în timp de cel mult 15 zile după aparițiunea piesei.

Peste tot, ori-ce daraveri ale autorilor în chestiunea edițiunii, a honorarului etc. au a se aranja prin biroul comitetului societății pentru fond de teatru și nu direct prin librăria editoare.

6. Autorul, a cărui piesă (fie originală, localizare sau traducere) se tipărește în Biblioteca teatrală, nu are drept la nici un honorar special de reprezentație a piesei din partea nimenui din patria noastră, cu atât mai puțin are acest drept librăria editoare.

7. Honorarele indicate aci în pet. 5 se dau după ediția I. (tiraj 1000—1500 exemplare.) La o eventuală a II. ediție se va stabili și plăți honorar deosebit autorului.

8. Societatea pentru fond de teatru și librăria editoare nu primesc nici o responsabilitate de drept civil în chestiunea drepturilor de autor și editor al originalilor, după cari i se înaintează traduceri și localisări spre editare. Toată răspunderea în această privință îl privește pe traducătorul sau localizatorul piesii.

9. Manuscrisurile sunt a se înainta recomandată la adresa diui Virgil Onișiu director gimn., vice-president al societății pentru fond de teatru român, Brașov.

Din ședința comitetului societății pentru fond de teatru român, ținută în Brașov la 26 maiu v. 1897.

Pentru comitet :

Virgil Onișiu,
v. president.

Vasile Goldiș,
cassariu.

Ilustrațiunile noastre.

Colonelul Vassos. Cum trec și dispar toate gloăriile din lume. La începutul războiului greco-turc, lumea pronunță cu admirațiune numele colonelului Vassos. El a început atacurile în contra turcilor în Creta. Și cât de iute a dispărut popularitatea lui. N'a avut no-

roc. Și acuma numai ca o suveniră a unui vis frumos i se pomenește numele.

După bătălia de la Domokos. După înfrângerile cele multe, moștenitorul de tron al Greciei, ș-a mai încercat norocul la Domokos, dar insedar. A fost bătut de nou. Ilustrațiunea noastră înfățișează retragerea armatei grecești, după bătălie, ducându-și cu multă anevoință morții.

G E N O U ?

Dr. Leyden la institutul Babeș în Bucureșol.

Renumitul medic din Berlin, dr. Leyden, chemat în săptămâna trecută spre a examina boala principelui Ferdinand și tratamentul medicilor români, s'a dus și la institutul de bacteriologie al diui dr. Victor Babeș, unde în presința unui public mare, s'au ținut niște conferințe foarte interesante. Înteu a vorbit dl profesor Babeș, făcând istoricul institutului și a prezentat prin producțiune câteva mostre de ravagii datorite coloniilor de microbi. Apoi dl dr. Marinescu a arătat marile merite și descoperiri făcute de eminentul profesor Leyden, pe terenul boalelor nervoase. În sfârșit a luat cuvântul dl Leyden, felicitând țara că posedă un institut atât de importantale cărui lucrări le-a urmărit cu foarte mult interes și l'au ajutat chiar.

Necrolog. *Alesandru Bohățel*, fost deputat dietal în anii 1848—9, și în urmă căpitan suprem în districtul Năsăud, a reposat joi noaptea (17 iunie) a. e., în etate de 81 de ani. Fie-i țărina ușoară.

Călindarul săptămânei.

Duminea tuturor Săniilor. Ev. dela Mateiu, c. 10, gl. 8, a. inv. 1.

Diua sept.	Călindarul vechiu	Călind. noa	Sorele.
Duminea	8 Mart. Teodor Strațil.	20 Laura	3 24 8 9
Luni	9 Archip. Ciri	21 Alois	3 24 8 9
Marti	10 Păr. Timoteu	22 Achațiu	3 24 8 9
Mercuri	11 Ap. Bartol și Bar nav.	23 Basiliu	3 24 8 9
Joi	12 Par. Onufrie	24 Ioan Botez.	3 25 8 9
Vineri	13 Mart. Achilina	25 Prosper	3 25 8 9
Sămbătă	14 Prof. Eliseu	26 Jeremia	3 25 8 9

Proprietar, redactor răspundător și editor:
IOSIF VULCAN. (STRADA ALDĂS NR. 296 b.)

Băile Herculane (Mehadia.)

(Herkulesfürdő, Ungaria.)

Stațiune de cale ferată, poștă și telegraf.

Renumite terme sulfuroase și sarate,
cu temperatură terestră de 55° C.

▶ Inceputul sezonului la 1 maiu. ◀

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedeză și masagiu. — Băi electrice. — Hidroterapiă. — Rendezvous internațional. — Situațiune admirabilă în valea romantică a Cerneli. — Promenade și locuri de excursiune. — Climă favorabilă. — Situațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi, oteluri splendide. — Salon de cură. — Lumină electrică. — Muzică proprie. — Orfeu (Teatru Variété.)

▶ Medici români. ◀

Consultățiuni în toate limbile europene.

Funcțiune cu trenul Expres și Ori ent-Expres; de la Orșova cu năile dunărene.

Bilete cu prețuri reduse. Frecvența în anul 1896:
2—4 peste 10.000.